Gemeente **Heerde**

**Notulen van de openbare raadsvergadering van 18 februari 2019**

| | |
|---|---|
| **Aanvang** | 19.30 uur |
| **Plaats** | Raadzaal gemeentehuis te Heerde |
| **Aanwezig** | de voorzitter: Mr. J.A. Koops-Scheele<br>de leden:<br>CU-SGP: B.J. van der Linde, G. van der Rhee, H. Sellies<br>CDA: J. Grotenhuis-van der Horst, J. Kampherbeek, H.J. Mateman, S.J.L. Nienhuis<br>VVD: B.D. Volkers, G.J. Hardam-Postma<br>GBP: W. de Weerdt, W.J. Boeve, J.W.J. van Ommen<br>PvdA: B. Horst, G. Vijge-Koning<br>D66/GL: , D.J. Landman-Kok, G. Kwekkeboom<br>het college: de wethouders H.J. Berkhoff, Y. Çegerek en W.I. Meijer<br>de griffie: B. Espeldoorn-Bloemendal, M. van der Veer<br>verder aanwezig: gemeentesecretaris B. van Zuthem |
| **Afwezig met kennis geving** | J. Tuinman |

---

## Algemeen

### 1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering met het ambtsgebed en heet alle aanwezigen hartelijk welkom.
- Er is afmelding ontvangen van de heer Tuinman.
- Normaal wordt de raadsvergadering via de omroep uitgezonden. Gezien de verwachte duur van de vergadering heeft de omroep besloten deze vergadering niet uit te zenden.

### 2. Vaststelling agenda

- Door de fracties PvdA en D66/GL is een motie vreemd aan de agenda aangekondigd, 2019-02 inzake de coming-out dag en de regenboogvlag. Deze wordt als agendapunt 8a behandeld en kan dan door de fracties worden ingediend.
- Door de fracties CDA, CU-SGP, PvdA en D66/GL is eveneens een motie vreemd aan de agenda aangekondigd, 2019-03 inzake opwekking duurzame energie. Deze wordt als agendapunt 8b behandeld en kan dan door de fracties worden ingediend.
- Er is geen actualium ingediend.
- De voorzitter vraagt of er nog iemand wijzigingen op de agenda wil voorstellen. Dat is niet het geval en de agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

### 3. Verslag raadsvergadering 28 januari 2019

Er zijn geen op- of aanmerkingen en het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

### 4. Spreekrecht publieke tribune

Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

## Ter besluitvorming zonder beraadslaging (A-onderwerpen)

### 5. Ongewijzigde vaststelling bestemmingsplan De Stege 1 Veessen

Zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel van het college besloten.

**6. Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Kamperweg 76 Heerde**
Zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel van het college besloten.

**7. Ingekomen stukken en mededelingen**
De voorzitter vraagt of de raadsleden ingekomen stukken aan de orde willen stellen. Besloten wordt de punten 2, 3, 4 en 5 te bespreken.

| **Ter kennisneming** | |
|---|---|
| 7.1. | E-mail 30 januari van de gemeente Maastricht met Motie inzake Kinderpardon |
| 7.2. | Brief 31 januari van provincie Gelderland met informatie over de vorm van toezicht in 2019<br>De heer Volkers: De gemeente Heerde krijgt het oordeel "matig". In een aantal passages staat dat alle bezuinigingen moeten worden gehaald, omdat we anders de begroting niet rondkrijgen. De fractie van de VVD heeft er al eerder voor gepleit een reservepotje van €1.000.000,= te creëren. Kan het college, na de inspraakreacties bij de participatie over de bezuinigingen te hebben gehoord, in overweging nemen dat het handig is financieel extra speelruimte te hebben?<br>Wethouder Meijer: Wij zijn in het spoor van de besluitvorming van de raad verder gegaan. Dat spoor wordt ook opgemerkt door de Provincie Gelderland. Het kader van €2.000.000,= moet worden ingevuld en daar wordt door de Provincie een streep onder gezet. Uit ambtelijke informatie weten wij dat dit intussen voortvarend is opgestart. Deze conceptbrief is eerst ambtelijk en daarna bestuurlijk besproken en daarna naar de raad gezonden. Het participatietraject loopt. Als daar de balans van is opgemaakt, komen we verder te spreken hoe we het deel van de €2.000.000,= willen invullen die nog hard moet worden gemaakt. Dat is de lijn die we als college en raad hebben afgesproken. |
| 7.3. | Brief 6 februari van rekenkamercommissie Heerde met onderzoeksprogramma 2019-2020<br>Mevrouw Landman: De fractie van D66/GL is verheugd dat we een overzicht hebben gekregen van wat de rekenkamercommissie het komende jaar gaat doen en is blij met de onderwerpen. Met name het punt "geldstromen sociaal domein" vindt de fractie een mooie voortzetting op het onderzoek dat er is geweest. |

| **A: Ter afdoening in handen van het college stellen** | |
|---|---|
| 7.4. | E-mail 23 januari van Dorpsraad Wapenveld met brief over afwijzing steunaanvraag doorontwikkeling Dorpsplan Wapenveld<br>Mevrouw Landman: De fractie van D66/GL schrikt van de brief over de doorontwikkeling. De raad weet hier niets van en hier is door het college op geen enkele wijze aandacht aan besteed. Voor wat betreft de participatie kunnen wij de Dorpsraad goed volgen, ook in relatie tot de Omgevingsvisie. Wanneer kunnen wij iets met deze aanvraag doen? De heer Van der Linde: Het verzoek om een bijdrage van €5.000,= betreft de helft van de kosten van het plan. Men wacht niet af, maar gaat zelf aan de slag. Dat men €5.000,= weet te verwerven, geeft niet alleen aan dat er draagvlak is bij de inwoners van Wapenveld, maar ook bij de co-financiers. Op 7 mei 2018 is een verzoek ingediend. 9 maanden later kwam er antwoord van het college. In die tijd is 6 keer om een antwoord gevraagd. Wij schamen ons diep dat er zo met vrijwilligers wordt omgegaan. Mensen voelen zich zo niet serieus genomen. Het college heeft binnenkort een gesprek met de Dorpsraad. De fractie van CU-SGP krijgt graag een terugkoppeling van de uitkomsten van dat gesprek en spreekt de wens uit dat het college hier met de Dorpsraad op een bevredigende manier uit zal komen. De heer Volkers sluit zich aan bij vraag van de heer Van der Linde. De heer Van Ommen sluit zich aan bij de vorige sprekers: Het college gaat in gesprek met de Dorpsraad, maar, naar ik aanneem, niet om te vertellen dat er geen €5.000,= beschikbaar kan worden |

| | |
|---|---|
| | gesteld. Ik neem aan dat het wel goed zal komen met het geld. Wethouder Berkhoff: Volgende week zit het college met de Dorpsraad bij elkaar en wordt de agenda die het college met Wapenveld heeft afgestemd met de agenda van de Dorpsraad. In de brief wordt een vergelijk getrokken met de ontwikkeling die destijds in Veessen heeft plaatsgevonden. Dat was een uitvloeisel van de gebiedsontwikkeling. Daarin was het college duidelijk de opdrachtgever. Hier is de Dorpsraad de opdrachtgever. Het moet wel passen in de plannen voor Wapenveld die wij momenteel aan het ontwikkelen zijn. De afwijzing was niet alleen financieel, maar ook inhoudelijk, maar had natuurlijk ook te maken met het feit dat er geen budget is. Op dit moment ook niet. Binnen ons subsidiestelsel liggen de bedragen vast en daarbinnen is geen €5.000,= budget voor de Dorpsraad in Wapenveld. Als het gesprek tot de uitkomst leidt dat wij moeten investeren in plannen voor Wapenveld, dan zullen wij onze verantwoordelijkheid nemen. Wij zullen u daarover berichten. Mevrouw Landman: Het gaat om de procedure. Hoe heeft dit zo kunnen lopen? De heer Van der Linde: Bij een vlotte afhandeling had dit kunnen worden meegenomen in de begrotingsbehandeling van 2019 en had de raad haar verantwoordelijkheid kunnen nemen. Wat betreft die €10.000,= voor Veessen: het gaat om het gevoel. Als je de helft zelf verzamelt, dan ben je actief bezig en staan bevolking en co-financiers er achter. Dat moet wat zeggen. Wethouder Berkhoff: Wij nemen kennis van de opmerkingen van de raad en die betrekken wij volgende week bij het overleg. |
| | |

| **B: Ter voorbereiding van besluitvorming in handen van het college stellen** | |
|---|---|
| 7.5. | Brief 31 januari van een inwoner met zienswijze Heerderhof<br>Mevrouw Landman: Wanneer komen we hier op terug? Hoe staat het met het verkeersplan? Wethouder Berkhoff: Dit is één van de zienswijzen m.b.t. het plan Heerderhof. De zienswijzen zullen wij verantwoorden in onze zienswijzenverantwoording die bij de bestemmingsplanprocedure naar de raad komt. Het verkeersplan is afgerond en maakt onderdeel uit van het ontwerp bestemmingsplan. |

| **C: Ter kennisname: vermelding memo's actieve raadsinformatie** | |
|---|---|
| 7.6. | 2019-02 Besluit planologische medewerking nieuwe bedrijfswoning op het perceel Borchgraverweg 10 |
| 7.7. | 2019-03 Notitie Statushouder |
| 7.8. | 2019-04 Instemming met koers en agenda Regio Zwolle |
| 7.9. | 2019-05 Wijziging tarieven reisdocumenten legesverordening |
| 7.10. | 2019-06 Locaties stembureaus verkiezing Provinciale Staten, Waterschap en Europees parlement |
| 7.11. | 2019-07 Jaarverslag WZH 2018 |

**8. Actualium**
Er is geen actualium ingediend.

**8a. Motie 2019-02 coming-out dag en de regenboogvlag**
De voorzitter geeft het woord aan de heer Horst van de PvdA en vervolgens aan mevrouw Landman van D66/GL.

De heer Horst: Het heeft misschien de schijn dat dit te maken heeft met de ophef over de Nashville-verklaring die in januari zijn intrede deed in Nederland. Deze motie lag echter al langer op de burelen van de fractie van de PvdA en is dus geenzins een reactie daarop. Het woord Nashville wordt ook niet genoemd. De discussie rondom die verklaring hoort ons inziens niet thuis in deze zaal.

We leven in een wereld waarin muren bouwen en groepen mensen uitsluiten de gangbare norm lijkt te zijn geworden. Een wereld waarin bruggen slaan en verbinding zoeken steeds meer in

verdrukking komt. In onze visie heeft de overheid en ook de gemeentelijke overheid hierin een belangrijke rol en taak te vervullen. Naar onze mening behoort de overheid niet een neutrale, waardenloze organisatie te zijn die kernwaarden overlaat aan willekeur, maar een overheid die kernwaarden juist uitdraagt en beschermt daar waar het nodig is. Een overheid die durft te staan voor de belangen van minderheidsgroepen. Vooral voor de groepen die niet voor zichzelf kunnen opkomen. De LHBT gemeenschap staat zwaar onder druk in de wereld, maar ook in Nederland. Daar hoort geen stilzwijgen bij, als het aan de PvdA ligt. Geen grijze overheid die zwijgt, maar een overheid met een gezicht, kleur en een standpunt. Een gemeente met een regenboogvlag, ieder jaar op 11 oktober. Dat is de reden dat we al in 2018 een motie hebben voorbereid die ik nu zal voordragen.

De heer Horst leest het dictum van motie 2019-02 voor.

Mevrouw Landman: De fractie van D66/GL dient graag mede de motie regenboogvlag van de PvdA in. Onze insteek is een wat andere. Echter, de uitkomst is wat ons betreft gelijk. En we willen graag een stapje verder gaan, maar daar kom ik dadelijk op terug.

We waren als fractie D66/GL ook bezig een actie uit te zetten, maar dan n.a.v. de Nashville discussie. Deze is echter niet meer zo actueel. Toch willen we deze wel meenemen in ons betoog. De PvdA was immers om andere redenen al bezig met de regenboogvlag. Dat sluit, wat ons betreft, aan bij onze gevoelens omtrent de Nashville-verklaring. We willen als fractie van D66/GL geen enkele druk uitoefenen bij andersdenkenden. Wel hebben we afgelopen weken als fractie met verbazing de Nashville discussie gevolgd. Jammerlijk gaat de discussie de weg op van "de hakken in het zand zetten." De fractie ondersteunt het collegeprogramma met als uitgangspunt een inclusieve samenleving. Daar past, wat ons betreft, ook in dat iedereen de vrijheid heeft om te kunnen zijn wie hij is. Of je nu homo, lesbisch, queer of transgender bent; je hoeft je nooit te verantwoorden of te schamen voor je geaardheid en je kunt liefhebben wie je wilt. Door ondertekening van deze verklaring betoog je dat je het huwelijk een verbond vindt tussen één man en één vrouw en dat het zondig is om homoseksuele onreinheid of transgenderisme goed te keuren. Ook staat er dat goed christenen homoseksualiteit altijd dienen af te keuren. Bovendien wordt gesuggereerd dat homoseksualiteit te genezen is. De verklaring zou ook nog de suggestie kunnen wekken dat het slecht is gesteld met de homo-acceptatie onder christenen. En dat is dus niet waar. Ervaringen leren dat er juist onder christenen veel acceptatie is over dit onderwerp. Het ondertekenen van de verklaring roept helaas soms op tot verwijdering tussen groepen, terwijl we juist het gesprek met elkaar aan moeten en willen gaan. De fractie heeft in haar verkiezingsprogramma scherpe uitgangspunten geformuleerd waar we voor staan. Koester grondrechten en gedeelde waarden. Dat betekent vrijheid en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid en herkomst. Deze waarden zijn voor onze fractie essentieel en we beschermen deze grondrechten voor onszelf en voor anderen. We nemen hierbij dan ook afstand van mensen die dit pamflet ondertekenen. We roepen op tot gesprek en dialoog om elkaar beter te begrijpen, zonder het doel elkaar te overtuigen, maar met als doel hoe we op een positieve wijze naast elkaar kunnen leven, wonen en naar school gaan. Om ook in Heerde deze vrijheid te uiten, willen we het college vragen over te gaan tot aanschaf van deze vlag en deze jaarlijks uit te hangen.

Maar, voorzitter, deze motie gaat ons eigenlijk nog niet ver genoeg. We willen het college vragen zich aan te melden als eerste regenbooggemeente op de Veluwe. Dan laten we echt zien dat we streven naar een inclusieve samenleving. In Nederland zijn al 53 regenboogsteden. Deze steden maken zich sterk voor het verbeteren van de sociale acceptatie, veiligheid en emancipatie van de mensen waar we het over hebben. We kunnen een lijst aanleveren met regenboogsteden. 53 zijn dat er en 11 provincies. De plaatsen Zwolle en Amstelveen, maar ook de Provincie Overijssel en Gelderland hebben zich hierbij aangesloten. Het zou fantastisch zijn, voorzitter, als Heerde zich aanmeldt als regenboogdorp op de Veluwe. Dan hoeven we niet alleen de vlag uit te hangen, maar zijn we naar de samenleving ook helder. Ons verzoek is dan ook om, naast het aanschaffen van de vlag, waar deze motie eigenlijk over gaat, te onderzoeken of en wat de voorwaarden zijn om over te gaan tot aanmelding als regenbooggemeente.

Voorzitter: Wilt u de motie aanvullen met uw verzoek? Mevrouw Landman: Dat kan niet. Het is een extra verzoek aan het college om dit uit te zoeken.

De voorzitter vraagt of de andere fracties willen reageren op de indieners van de motie.

De heer Van der Rhee: De CU-SGP is van mening dat een dialoog over wederzijds respect van groot belang is. In de motie over de regenboogvlag wordt het college verzocht het vlaggenprotocol aan te passen, zodat de regenboogvlag voortaan op Coming Out-dag gehesen wordt door de gemeente, aan een vlaggenmast voor het gemeentehuis.

Uit het apart hijsen van de vlag voor een specifieke groep kan naar voren komen dat je tegenover elkaar komt te staan. Dat moeten we niet willen. Artikel 1 van de Grondwet moet en mag ons uitgangspunt zijn: "Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan." D66 Groenlinks zegt terecht dat dat ook in het coalitieprogramma staat. Daar wordt een pleidooi gevoerd voor een inclusieve samenleving. Ik hoor D66/GL terecht zeggen: "Koester de grondrechten." Dat is precies wat wij willen doen; artikel 1 van de Grondwet bovenaan stellen. De afgelopen jaren wordt er veel gesproken over onze naasten die een andere seksuele geaardheid hebben dan de heteroseksuele, aangeduid met de afkorting LBHT oftewel lesbiennes, biseksuelen, homo's en transgenders. Als fractie van CU-SGP staan we volledig naast deze mensen. Wij geloven dat álle mensen schepselen zijn van God, met hun geaardheid. We hebben alleen een andere conclusie; ga geen vlag ophangen voor alleen deze groep.

Komt bij dat we in Nederland een forse agenda hebben met 'de dag van'. Daar zitten veel goede doelen, minderheden en maatschappelijk belangrijke aandachtspunten achter. Ik noem er een paar, waar je ook een vlag voor zou kunnen hijsen: Dag van het Nationale Voorleesontbijt; Landelijke dag aandacht voor pesten bij mensen met een verstandelijke beperking; Holocaust herdenkingsdag; Week van het vergeten kind; Europese dag van alarmnummer 112; Dag van sociale rechtvaardigheid en Europese dag van het slachtoffer. Een paar voorbeelden uit de maanden januari en februari. Volgende week hebben we overigens de Zero Discrimination Day en de Women Colour Day. Ook belangrijk en goede doelen waar een vlag voor gehesen zou kunnen worden. Kortom, het is onmogelijk en niet wenselijk om voor verschillende minderheden en bij zinnige onderwerpen vlaggen te hijsen op overheidsgebouwen. Juist in het kader van gelijke behandeling moet je de ene groep niet meer in de positieve aandacht zetten dan andere minderheidsgroepen, door voor hen een vlag vanaf het gemeentehuis te laten wapperen. Kortom, CU-SGP steunt de motie niet. Ik heb een lijst voor het college met alle dagen die er zijn. Wellicht zijn er nog andere dagen waarop u kunt overwegen een vlag te hijsen, mocht de motie worden aangenomen.

De heer Van der Rhee overhandigt de lijst aan de voorzitter.

De heer Nienhuis: De bijdrage van het CDA komt overeen met die van CU-SGP. Als CDA wensen wij vanuit het diepst van ons hart dat onze mede-inwoners zich geaccepteerd en gewaardeerd zullen voelen, als mens en als buur. Als dat, om welke reden dan ook, niet zo is, is dat zeer kwalijk te noemen. Zoals de heer Van der Rhee al aangaf, vlaggen we in Heerde enkel volgens vlagprotocol zoals door de minister-president is opgesteld. Die huidige, algemene vlaginstructie betreft beperkt en uitgebreid vlaggen. Is het dan de bedoeling dat er een aanvullend protocol wordt opgesteld? Hoe gaan we die uitvoering bewaken? Gaan we met deze vlag uitgebreid of beperkt vlaggen? Waar wel en waar niet? Wat willen we er daadwerkelijk mee bereiken? Gaan we andere evenementen of themadagen in het kader van gelijkheid en solidariteit ook met een vlag in de mast vieren? Persoonlijk sprak 13 augustus mij nogal aan. Dat is namelijk de dag van de linkshandigen. Deze dag is om de bevolking bewust te maken van de ongemakken die wij, linkshandigen, ervaren in een maatschappij die traditioneel op rechtshandigen is ingesteld. Wij linkshandigen ervaren iedere dag de vooroordelen van een rechtshandig ingestelde samenleving. U snapt mijn punt; er zijn vele themadagen en dus vele vlaggen die we kunnen hijsen.

De heer Volkers: De VVD staat voor scheiding van kerk en staat. Daar raakt dit onderwerp aan. Wij sluiten ons aan bij de vorige sprekers. We moeten iedereen gelijkwaardig behandelen. We zijn een liberale partij en gunnen iedereen zijn eigen plek, naar geaardheid, etc. Zo lang het binnen de wet plaatsvindt, vinden wij het prima en is iedereen daar vrij in. We vinden het niet nodig daar allerlei verschillende themadagen aan te hangen. Wij vinden dat de overheid een bepaalde onafhankelijkheid moet houden. Juist die distantie levert een positie op om, als het nodig is, wat te kunnen zeggen als dingen fout gaan. De fractie van de VVD steunt deze motie niet.

**Tweede termijn**

De heer Horst: Iedereen heeft zijn zegje gedaan. Dat hoort ook bij dit thema. Ik ben blij dat artikel 1 van de Grondwet hier vanavond naar voren komt. Niemand ontkent dat dat het belangrijkste goed is dat we in Nederland hebben. Jammer dat dit bijna in het ridicule wordt getrokken door alle dagen die erbij worden gehaald. Deze dag is landelijk ook wezenlijk van betekenis. We hebben hier een vlaggenprotocol en het is niet zo dat altijd de 3 zelfde vlaggen er hangen. Ik heb de vlag van Amnesty International en Open Monumentendag er wel eens zien hangen. Als overheid moeten we neutraal zijn, maar we hebben hier sinds een aantal maanden ook een Statenbijbel op tafel liggen. Dus als overheid doen we wel aan een bepaalde kleuring.
Mevrouw Landman: Ik kan me grotendeels aansluiten bij de woorden van de heer Horst. Jammer dat het in het absurde wordt getrokken. We vlaggen ook regelmatig met andere vlaggen, zoals de Balvevlag en de Cittaslowvlag. Het is echt niet onze bedoeling iedere week die vlag uit te laten hangen. We willen extra aandacht voor deze doelgroep die wel een steuntje in de rug kan gebruiken. Scheiding van kerk en staat is een waar iets. Als daarom de vlag niet kan worden gehesen, ken ik nog veel andere zaken die wij de komende tijd gaan bespreken.
De heer Van der Rhee: Ik herken mij niet in het punt dat wij dit zouden ridiculiseren. Als fractie van CU-SGP hebben wij nadrukkelijk aangegeven dat wij naast de LBHT-gemeenschap willen staan. Dat is een minderheid, maar ik heb meerdere minderheden genoemd waar dagen voor zijn. Die kritiek leg ik naast me neer. D66/GL gaf het college mee te overwegen om een regenbooggemeente te worden. Ik zou die energie liever laten uitgaan naar de Cittaslowgemeente, waar we samen voor hebben gekozen en waar we onze gemeente in willen profileren. Wij willen graag aan het college meegeven daar extra energie in te stoppen.
De heer De Weerdt: Laten we blij zijn dat we in dit land wonen en dat er de mogelijkheid is hier aandacht aan te geven. Ik zou niet weten waarom dit niet kan. We zoeken argumenten om iets niet te willen, maar hoeveel dingen zijn er niet waarvoor het goed is aandacht te hebben. Dat is de reden dat GBP deze motie steunt.

Voorzitter: Het aanvullend verzoek van mevrouw Landman is een verzoek aan het college om regenbooggemeente te worden. Eerst wordt de motie in stemming gebracht. Naar gelang het bevinden van de raad wordt bekeken of er behoefte is nog verder te gaan en om regenbooggemeente te worden.

De voorzitter brengt de motie in stemming. De motie wordt verworpen met 7 stemmen voor (D66/GL 2; PvdA 2, GBP 3) en 9 stemmen tegen (CU-SGP 3; VVD 2; CDA 4).

Voorzitter: Deze uitslag heeft ook consequenties voor de wijze waarop het college zal omgaan met het verzoek om regenbooggemeente te worden. Daarbij is de voeding van de raad doorslaggevend.

**8b. Motie 2019-03 Opwekking duurzame energie**

De voorzitter geeft eerst het woord aan de heer Mateman van het CDA als indienende partij, daarna aan de andere indienende fracties en vervolgens de andere fracties.

De heer Mateman: Waarom deze motie? Als fractie hebben we nagedacht of we deze motie zouden indienen, want over 2 maanden komt het opwekken van duurzame energie aan de orde in een themaraad. We hebben besloten het wel te doen, om ook een bijdrage te leveren aan het maatschappelijk debat over dit punt en een aantal piketpaaltjes te slaan in de richting van de themaraad. In het landelijk debat gaat het vooral over het gasloos maken van woningen en de

investeringen die huishoudens daarvoor moeten doen en hoe we dat als maatschappij gaan financieren.

Een belangrijk onderwerp, dat ons allemaal persoonlijk raakt. Dit is nog maar het begin van de enorme opgave die ons staat te wachten, die meer impact kan hebben dan alleen het gasloos maken van onze woningen. Volgens de huidige planning wordt dit voorjaar de Klimaatwet door de Rijksoverheid vastgesteld. Een half jaar na vaststelling van die Klimaatswet, moeten wij aan de Rijksoverheid opgeven hoeveel duurzame energie wij tot en met 2030 kunnen opwekken. Dat lijkt ver weg, maar, willen we die opgave halen, dan moeten we in onze gemeente meerdere windmolens plaatsen met een vermogen tussen de 3 en 5 megawatt. Dat zijn windmolens met een hoogte van ruim 100 meter, die zeker impact hebben op onze buitenruimte. Maar met alleen windmolens zijn we er niet. We hebben vele hectares zonnepanelen nodig. Het is niet het één of het ander, maar beiden zijn nodig om aan onze opgave te voldoen. De CDA-fractie is van mening dat we een ambitie moeten uitspreken en deze ambitie ook moeten halen. We vinden het wel belangrijk dat onze burgers bewust zijn van de impact van de opgave en dat we ook richting de burgers duidelijk zijn wat deze opgave betekent en welke voor- en nadelen dat biedt. Het kan richting de burgerij niet zo zijn dat zij wel de lasten, maar niet de lusten ervaren.

In de Omgevingsvisie geven we aan welke ontwikkelingen we waar toestaan. Ook daar gaan we in gesprek met onze burgers. In de Omgevingsvisie zullen we duidelijkheid moeten geven waar wind- en zonne-energie kan en waar niet. Het mag niet zo zijn dat we werken aan een Omgevingsvise en niet klip en klaar zijn richting onze burgers dat wind- en zonne-energie daar bij horen. Vandaar dat we in deze motie oproepen tot een plan van aanpak hoe we de burgers en andere partijen daarin willen betrekken.

De heer Mateman leest het dictum van de motie voor.

De voorzitter geeft het woord geven aan de overige fracties die onder aan de motie staan vermeld.
De heer Van der Rhee: De fractie CU-SGP sluit zich aan bij de woorden van het CDA.
De heer Horst: De PvdA is het volledig eens met de heer Mateman en kan instemmen met deze motie.

Mevrouw Landman: De fractie van D66/GL ondersteunt de worden van de heer Mateman. De fractie van D66/GL wil met deze motie het college extra ondersteunen om voort te maken met het zetten van stappen in de ontwikkeling van opwekking van duurzame energie. Eigenlijk willen we dat de gemeente Heerde niet achter de feiten aanloopt en afwacht, maar dat zij actie uitzet om samen met de omgeving, dus met buurgemeenten op de Noord-Veluwe en West-Overijssel, deze grote opgave op te pakken. Het is ons op dit moment nog te stil over dit belangrijke item. Het betrekken van ook andere gremia als waterschappen, Rijkswaterstaat, LTO en andere organisaties lijkt ons daarbij essentieel. Hierbij past een inwonersparticipatie die vanaf het begin een feit is. En niet laat, of te laat onze inwoners betrekken, want dan bereiken we uiteindelijk niets anders dan de hakken in het zand. Dat moeten we ten allen tijde voorkomen. Zeker met een zo'n moeilijk dossier als bijvoorbeeld inzet van windturbines, wat zo gevoelig ligt. Kijk hierbij naar de foute wijze van inzet met de inwoners van Marle. Dat moeten we toch echt niet willen. We zouden voor de participatie de energiecoöperatie kunnen gebruiken. Maar het liefst veel meer inwoners die willen gaan participeren. Waar wij eveneens beducht voor moeten zijn, is dat windmolens, windturbines en zonneparken niet alleen maar op het platteland worden afgewenteld. En als het buitengebied dan wat meer zou moeten gaan leveren met dergelijke zaken, dan moeten we zoeken hoe dan bijvoorbeeld een gebied dat de lasten draagt op een andere manier ook meer de lusten krijgt. Denk bijvoorbeeld aan een vereveningsfonds.

Voorzitter, het gaat ons erom dat er actief wordt geopereerd en dat we de regie moeten zien te krijgen, zodat we iedereen mee kunnen nemen en niet plotseling voor een voldongen feit komen te staan dat er bijvoorbeeld in een mooi buitengebied zaken worden ontwikkeld waar we het niet mee eens kunnen zijn.

Dus, de fractie pleit voor actief de regie te pakken en niet afwachten totdat anderen bepalen wat er in ons gebied gaat gebeuren. Hiervoor is het gesprek met elkaar, met onze inwoners en organisaties van groot belang. Want het gaat onze inwoners aan en het gaat ook onze inwoners eventueel geld kosten.

De voorzitter geeft het woord aan de niet-indienende fracties.
De heer Volkers: Duurzaamheid stelt ons inderdaad voor grote uitdagingen. Dat begrijp ik wel. Aan de andere kant vind ik het politiek een vreemde zet dat er door de coalitiepartijen een motie wordt ingediend. Specifiek door het CDA. Wat vraagt de motie, als we het dictum bekijken? Overleggen met buren en ketenpartners, waterschappen en Rijkswaterstaat, we willen onze inwoners betrekken en als gemeenteraad worden geïnformeerd. Ik vind het bijzonder dat collegepartijen dat aan hun eigen wethouders vragen. Als gemeenteraad mag je daar aandacht voor vragen, want dat is onze rol. Maar het gaat ook om vertrouwen in het dagelijks bestuur van onze gemeente. De VVD heeft vertrouwen dat het college deze zaken goed behartigt. Wij zijn in al die jaren nooit beschaamd dat een college niet zou praten met de buren, of met de burgers, of dat de raad niet werd geïnformeerd. De VVD vindt het onderwerp duurzaamheid heel belangrijk, maar zij twijfelt er niet aan of het college dat zorgvuldig oppakt, of dat de raad het college daar een extra aanzet toe zou moeten geven. De VVD staat sympathiek tegenover het duurzaamheidsverhaal, maar krijgt graag van de collegepartijen, en met name de heer Mateman, een toelichting op de weg die wordt bewandeld en wat de gedachte erachter is dat het college dit überhaupt niet zou doen. Anders hoef je ook geen motie in te dienen. Iedere dag staan er artikelen in de krant die belangrijk zijn. Dan moeten we iedere dag de krant nakijken of het college bestuurswerkzaamheden wel zal oppakken. De VVD heeft er vertrouwen in dat het college doet waartoe ze door ons is aangesteld.

De heer Van Ommen: GBP heeft de motie met belangstelling gelezen en is van mening dat ons een grote taak staat te wachten. In die zin kan GBP zich vinden in de oproep. De zaken waartoe men in de motie oproept, komen GBP als vanzelfsprekend over: dat was men toch al van plan. Ziet het college meerwaarde in deze motie?

**Beantwoording door het college**
Wethouder Meijer: Ik ben blij dat dit onderwerp de revue passeert. Het is een grote opgave waar we landelijk de media over kunnen volgen, maar waar we ook lokaal intensief mee bezig zijn. De energiecoöperatie komt op stoom en bestuurlijk zijn we bezig met voorbereidingen voor zaken die later in het jaar op de raadsagenda komen. We zullen intensieve gesprekken krijgen over de opgave van wind, zon, biomassa en waterstof in deze gemeente en in de Cleantechregio en hoe we dat op een zorgvuldige manier kunnen doen met elkaar als lokale gemeenschap, in relatie tot omliggende gemeenten. De wetgever heeft voorgeschreven dit af te stemmen met omliggende RES-gebieden. Daar zullen we met verbonden partijen over spreken. Een eerste voorbeeld daarvan heeft u in september ervaren tijdens een themaraad. Verschillende partijen hebben toen verteld over de eigen energietransitieagenda en de verbondenheid die zij daarin voor zichzelf zien. Het CDA onderstreept de urgentie voor het college om hier serieus mee aan de gang te zijn. Zo willen we het als college ook oppakken. We zien dit als een aansporing hiermee door te gaan en er op tijd mee te komen. Ik kan mij het ongeduld voorstellen. In september hebben we in die themaraad aangegeven dat we de ambitie hadden de startnotitie in de raad van januari op tafel te leggen. Doordat het landelijk klimaatakkoord in december niet kon worden afgerond en de doorrekening nog op zich laat wachten, willen we in april/mei met de startnotitie komen. Dan is de landelijke doorrekening gemaakt en hebben we zicht op de cijfers voor deze regio. Wij zijn niet in de vertraging geschoten. Morgen hebben we een themacollege over dit onderwerp. Dit heeft onze volle aandacht.

**Tweede termijn**
De heer Mateman: De heer Volkers vraagt naar het waarom van deze motie en of het CDA wel vertrouwen in het college heeft. De fractie van het CDA heeft het volste vertrouwen in het college. Het is goed dat we dualisme in de raad hebben en dat we als raad onze eigen thema's en kaders

durven te stellen en te agenderen. Afgelopen periode hebben we daar als raad een flinke slag gemaakt. Het CDA wil deze lijn doorzetten. Dit is één van de grootste transities die we in de samenleving hebben te maken en die grote impact op onze samenleving heeft. Het CDA heeft zorg hoe dit landt bij onze inwoners, als we komen te praten over waar er wel en waar er geen windmolens komen. Dat is een heel gevoelig onderwerp en deze motie roept op daar op een zorgvuldige manier mee om te gaan. Daarnaast hebben we te maken met de opgave die we moeten voldoen in het RES. We hebben ook nog een Omgevingsvisie af te handelen. De CDA-fractie heeft als zorg dat we in een tijdsklem terechtkomen en dat we, in beeld van de bewoners, keuzes moeten maken die op onvoldoende draagvlak kunnen rekenen. Dat punt willen wij met deze motie agenderen.
De heer Volkers: Het gaat erom dat de VVD veronderstelt dat het dagelijks bestuur van onze gemeente de zorgen van de heer Mateman gewoon meeneemt. Daar heb ik de wethouder niet over gehoord. Bij andere moties zegt de wethouder ook vaak dat het college er al mee bezig is en dan hoeft de motie niet in stemming te worden gebracht. Ik ga ervan uit dat het college dit oppakt en er de urgentie van inziet. Als de wethouder dat toezegt, dan hebben we geen motie nodig. De motie is vooral nodig als we het gevoel hebben dat er niets gebeurt als we niets zeggen. Ik ben verrast dat in de raad het gevoel heerst dat dit nodig is. Als de wethouder zich gesteund voelt richting de ambtenaren of andere gemeenten door deze opdracht van de raad, stemt de VVD ook voor. Nu snap ik de politieke context niet.
De heer Van der Rhee: Ik heb niet scherp gehoord wat het college met de motie wil doen. Ik sluit me aan bij de heer Mateman om kaders te stellen en het dualisme een duw te geven, maar misschien is het wel overbodig. Als het college het uitvoert, waarom zouden we dan een motie indienen?
Mevrouw Landman: Het gaat ook om de regie die we in de hand moeten hebben. Met name de regie in de participatie met onze inwoners. Dat we niet te laat zijn. Het is onze grote zorg dat we inwoners niet meenemen en dat zij voor een voldongen feit komen te staan. Je kunt beter zelf het heft in handen nemen dan achter de feiten aanlopen.
De heer Van Ommen: De wethouder geeft aan hier al intensief mee bezig te zijn en dat er al gesprekken worden gevoerd. Met wie, ook met in de motie genoemde partijen? Dan hoeft het niet in de motie. Ziet het college kans de verzoeken in de agenda in te passen? In de motie wordt geen tijdsbestek genoemd. Binnen welke termijn verzoeken de indieners het college aan hun verzoek tegemoet te komen? Dat is essentieel voor de uitvoerbaarheid door het college. Vindt de wethouder het raadzaam deze motie aan te nemen?

**Beantwoording door het college**
Wethouder Meijer: Ik voel met beide opinies mee. Als het college er al mee bezig is, wat voegt het dan toe? Ik voel me ook gesteund in het gesprek dat we binnen de RES voeren, door daar aan deze tafel op een zorgvuldige manier over te opiniëren en daar met de bevolking over van gedachten te wisselen. Door de snelheid die het Rijk voorstaat, moeten wij echt hard op het aambeeld slaan. De uitspraak van de raad om daar in de stedendriehoek over door te praten, zie ik als een steun in de rug. Weet dat we met de overige onderdelen uit de motie volop bezig zijn, maar ik kan een steuntje in de rug best gebruiken.

**Schorsing**
De heer Mateman vraagt de vergadering 2 minuten te schorsen. De voorzitter stemt hierin toe en de vergadering wordt om 20.30 uur geschorst. De voorzitter vervolgt de vergadering om 20.36 uur en geeft het woord aan de heer Mateman.
De heer Mateman: Het blijkt dat het participatieproces en het betrekken van de omgeving raadsbreed cruciaal wordt gevonden. De wethouder heeft uitgelegd deze motie goed te kunnen gebruiken als steun in de rug. Daarom wil de raad de motie unaniem aannemen. Het CDA stelt voor de motie in stemming te brengen.

**Stemming**
De voorzitter brengt motie 2019-03 in stemming. De motie wordt unaniem aangenomen, met stemverklaringen van de volgende partijen:

De heer Van Ommen: GBP stemt voor deze motie, maar blijft het bijzonder vinden dat de wethouder aangeeft dat hij al met zaken bezig is. GBP verwacht snel te kunnen zien dat zaken worden opgestart en wil met deze motie een steuntje in de rug geven.
De heer Volkers: De VVD stemt ook voor de motie en is blij dat zij de wethouder kan helpen met deze motie, aangezien hij daar om heeft gevraagd.

**9. Sluiting**

Voorzitter: Aansluitend aan deze vergadering vindt er nog een themabijeenkomst plaats, waarin de raad een presentatie krijgt van de actiegroep Hoog over Wezep in samenwerking met SATL, de Samenwerkende Actiegroepen Tegen Laagvliegen. De voorzitter sluit om 20.40 uur de vergadering, dankt het publiek voor haar aanwezigheid en wenst een ieder wel thuis.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Heerde
op 25 maart 2019.

, griffier , voorzitter

Bijlagen: - Motie 2019-02 coming-out dag en de regenboogvlag
- Motie 2019-03 Opwekking duurzame energie

Gemeente **Heerde**

18 FEB. 2019

Verworpen met 9 stemmen tegen (CU-SGP 3, VVD 2 en CDA 4) en 7 stemmen voor (D66/GL 2, PvdA 2 en GBP 3)

voorzitter griffier

# Motie

Reg. Nr. 2019-02 *(in te vullen door de griffie)*

Onderwerp: vlaggenprotocol Coming Out dag

De raad van de gemeente Heerde in vergadering bijeen op 18 februari 2019 gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- Nederland een land is waar eenieder zichzelf mag en kan zijn en acceptatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, bi- en transseksuelen (LHBT'ers) een kernwaarde is in onze samenleving;
- deze kernwaarde verankerd is in de Grondwet, artikel 1, dat een algeheel verbod op discriminatie bevat, onder andere op grond van seksuele voorkeur;
- dat gelijke behandeling van LHBT'ers in veel landen in de wereld helaas niet zo vanzelfsprekend is zoals in Nederland (er zelfs landen zijn waarin LHBT'ers niet openlijk kunnen uitkomen voor hun geaardheid omdat door openheid vervolgens hun leven gevaar loopt);
- dat ook in sommige delen van Nederland de vanzelfsprekendheid helaas onder druk lijkt te staan;
- dat het, gedreven door angst, verborgen moeten houden van seksuele voorkeur volstrekt niet past in een tolerante, inclusieve en vrije samenleving;
- dat de overheid, waaronder de gemeente een voorbeeldfunctie heeft in het uitdragen van kernwaarden, zodat deze voor eenieder kenbaar zijn, respectievelijk worden;

constaterende dat:

- sinds 1987 jaarlijks wereldwijd op 11 oktober aandacht besteed wordt aan het moment dat een LHBT'er openlijk voor zijn of haar seksuele voorkeur uitkomt, op de zogeheten 'Coming Out dag';
- op steeds meer overheidsgebouwen, in binnen- en buitenland, de regenboogvlag op 11 oktober wordt uitgestoken als teken van solidariteit met de LHBT-doelgroep en als symbool van de wereldwijde coming out dag;
- de gemeente Heerde het hijsen van de regenboogvlag tot dusverre niet heeft opgenomen in haar vlaggenprotocol;

verzoekt het college:

1. het hijsen van de regenboogvlag op te nemen in het vlaggenprotocol van de gemeente Heerde;
2. de regenboogvlag op 11 oktober 2019 en daarna jaarlijks op deze datum te hijsen;

en gaat over tot de orde van de dag,

Namens de fracties

PvdA — Bram Horst

D66/GL — Dianneke Landman

18 FEB. 2019

Gemeente Heerde

Unaniem aangenomen met 16 stemmen voor (CU-SGP 3, D66/GL 2, PvdA 2, VVD 2, GBP 3 en CDA 4) met stemverklaringen van VVD en GBP

voorzitter griffier

# Motie

Reg. Nr. 2019-03 *(in te vullen door de griffie)*

Onderwerp: Opwekking duurzame energie

De raad van de gemeente Heerde in vergadering bijeen op 18 februari 2019 gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:
- de gemeente Heerde een forse opgave vanuit het Rijk heeft om duurzame energie op te wekken zoals ook verwoord in de kadernota;
- binnen een half jaar na vaststelling van het klimaatakkoord de gemeente Heerde via de Cleantechregio een bod moet doen aan de Rijksoverheid welke mogelijkheden onze gemeente heeft om duurzame energie op te wekken;
- de opwekking van duurzame energie een combinatie is van zon- en wind energie;
- de gemeente Heerde de samenwerking zoekt op de Noord-Zuid as en onderdeel uitmaakt van de Cleantechregio;
- binnen de Cleantechregio gewerkt wordt aan een startnotitie voor de Regionale energiestransitie;

van mening dat:
- deze opgave veel impact heeft op onze omgeving en daarom in nauw overleg met (vertegenwoordigers van) onze inwoners en andere partijen (bijvoorbeeld de energie coöperatie) moet worden ingevuld;
- om aan deze opgaaf te kunnen voldoen naast het overleg m.b.t. de Regionale energietransitie ook de afstemming gezocht moet worden met omliggende gemeenten/ketenpartners buiten de RES-regio;
- de gemeente(n) Epe en Hattem, Waterschap Vallei en Veluwe, Rijkwaterstaat en energieleveranciers logische partijen zijn om gezamenlijk te kijken welke mogelijkheden onze regio/gemeente biedt om gezamenlijk deze opgave te realiseren;

verzoekt het college:
1. naast het overleg m.b.t. de Regionale energietransitie ook afstemming te blijven zoeken met omliggende gemeenten/ketenpartners buiten de RES-regio;
2. in overleg te treden met de colleges van de buurgemeenten w.o. Epe en Hattem en ketenpartners als het Waterschap en Rijkswaterstaat voor afstemming van de gezamenlijke opgaaf;
3. met een voorstel te komen hoe onze inwoners betrokken worden bij de invulling van deze grootschalige opgave;
4. de gemeenteraad periodiek over de voortgang te informeren;

Namens de fracties.

| CDA | PvdA | CU-SGP | D66/GL |
|---|---|---|---|
| Erik Mateman | Bram Horst | Gert van der Rhee | Dianneke Landman |